

elever) med delvis behandlingsmæssigt sigte. Derimod er *observationsklasser* og *heldagsskoler* tænkt som undervisningsformer, hvortil elever med alvorligere vanskeligheder kan henvises for længere tid, samtidig med at de dog bevarer tilknytningen til det hjemlige miljø.

Ved observationsskoler og heldagsskoler vil det være naturligt — ud over de seminarieuddannede lærere — at ansætte fritidspædagoger og børneforsorgspædagoger til at deltage i arbejdet med børnene uden for den egentlige undervisning. Dette er også sket i et vist omfang ved de eksisterende observationsskoler, og der er da blevet ydet statstilskud til lønudgifterne med 30-50 pct. via amtsrådernes driftstilskudsbevillinger i henhold til skolestyrelseslovens § 48, jfr. § 81, medens der til lærerlønsgifterne ydes sædvanlig 60 pct.'s statsrefusion. Heldagsskoler med egentlig observationsundervisning er kun oprettet enkelte steder uden for København, men Københavns kommune har i adskillige år drevet en heldagsskole som en kombination af skole og fritidshjem med driftstilskud til hele virksomheden efter lov om børne- og ungdomsforsorg § 71, stk. 2 (for tiden 40 pct.).

For at tilskynde kommunerne til at ansætte også pædagoger med særlig uddannelse og erfaring inden for det socialpædagogiske område ved observationsskoler og heldagsskoler stilles der forslag om, at der fremtidig ydes samme statstilskud til disse medarbejderes lønninger som til lærernes. Dette vil også indebære en administrativ forenkling, men det skulle navnlig rumme den fordel, at refusionsprocentens størrelse bliver uden indflydelse på, hvilken ansættelsespolitik der føres.

Derimod stilles der ikke på nuværende tidspunkt forslag om, at de pågældende medarbejdere får status som tjenestemænd i folkeskolen. En sådan ordning ville næppe være forenelig med ansættelsesområdet relativt begrænsede omfang og hele forsøgs-mæssige karakter.

Observationsundervisningen må i alle dens former tilrettelægges og gennemføres i et nært samarbejde med *den skolepsykologiske rådgivning*, som derfor må udbygges på en sådan måde, at den kan yde skolerne fuldt kvalificeret og tilstrækkelig bistand. Dette indebærer ifølge den tidligere omtalte indstilling fra samarbejdsudvalget, at der ved de skolepsykologiske kontorer ansættes kliniske psykologer og socialrådgivere, og at der samtidig gives mulighed for lægelig, derunder børnepsykiatrisk konsulentbistand. I en supplerende redegørelse af februar 1970 har samarbejdsudvalget udtrykkelig henstillet, at der søges tilvejebragt lovmæssigt grundlag for at ansætte socialrådgivere som medarbejdere ved sko-

lepsykologiske kontorer, og at der ydes kommunerne statstilskud til de hermed forbundne udgifter. Efter ministeriets opfattelse bør det samme gælde psykologer med klinisk specialerfaring, og statsrefusionen bør ydes med samme procentsats som til lønningerne til de øvrige, pædagogisk uddannede medarbejdere.

Der er allerede på ren kommunal basis ansat socialrådgivere og kliniske psykologer ved enkelte af de skolepsykologiske kontorer. Udbygningen af den skolepsykologiske rådgivningsvirksomhed foregår i øvrigt på regional basis som led i den af amtsrådene koordinerede planlægning. Hovedtendensen er, at virksomheden søges koncentreret i et mindre antal rådgivningskontorer, hver med et virkeområde på ikke under 5.000 skoleøgende børn, der samtidig giver grundlag for at tilknytte pædagogisk uddannede konsulenter for de forskellige handicapområder, kuratorer m. fl. Disse retningslinier er også tiltrådt af det af indenrigsministeriet nedsatte udvalg vedrørende koordinering og udbygning af foranstaltninger for børn og unge med psykiske afvigelser (betænkning nr. 564, 1970).

Undervisningsministeriet har i maj 1971 nedsat et udvalg med repræsentation for de kommunale organisationer, Danmarks Lærerforening og Skolepsykologernes Landsforening med den opgave at følge udviklingen inden for området og afgive indstilling vedrørende de organisatoriske og administrative problemer i forbindelse med udbygningsplanlægningen.

Med hensyn til ansættelsesformen gælder det for socialrådgivere og kliniske psykologer som for socialpædagogerne, at der ikke stilles forslag om status som tjenestemænd i folkeskolen. Dette må bl.a. ses på baggrund af, at spørgsmålet om den skolepsykologiske rådgivnings tilpasning på længere sigt til det énstrengede sociale servicesystem endnu ikke er afklaret, og at ordningen derfor må betragtes som en foreløbig løsning, indtil der — senest i 1975 — er taget endelig stilling til dette spørgsmål.

Ansættelsesvilkårene for de omtalte personalegrupper, herunder de lønninger, der bliver refusionsberettigede, forudsættes fastsat ved forhandling med de kommunale organisationer og de respektive faglige organisationer. For fritids- og børneforsorgspædagogernes vedkommende bør der tilstræbes parallelitet med ansættelsesvilkårene ved børne- og ungdomsforsorgens skolehjem, og for socialrådgivernes vedkommende vil opgaverne være beslægtet med familievjledernes.

Med hensyn til de økonomiske konsekvenser af forslaget henvises til afsnit G.